

4.14.20

37/37

PILSUDSKI I LENIN

Walka o Panowanie nad Wschodem

R y w a l i z a c j a

(Od naszego specjalnego korespondenta)

Warszawa 1 marca.

Panuje tutaj wzrastające ciągle przekonanie, że układy pokojowe między Polską a Rosją Sowiecką okażą się sprawą niezmiernie przewąską. Pojęcie to uzasadnia się przede wszystkim na przebiegu politycznych i parlamentarnych dyskusji nad warunkami pokojowymi polski, które uwidoczniają wyraźnie, iż rokowania przygotowawcze wyradzają się coraz bardziej w zmierzeniu się dwóch ludzi: jen. Piłsudskiego-socjalisty i Lenina (Uljanowa)- komunisty. Jest obecnie już jasnym dla badacza sytuacji, iż polski Naczelnik Państwa pragnie aby pokój utwierdził socjalistyczną konfederację małych organizmów państwowych od morza Bałtyckiego do Rumunii w której Polska okazałaby się siłą kierowniczą. Jego śmiałym zamiarem przeciwstawia się plan Lenina, komunisty, przewidujący utworzenie komunistycznego łańcucha państw w Europie środkowej i który posiada śmiałość aż do chęci objęcia w ten i Polski. Któż zwycięży ostatecznie w walce która się toczy między dwiema głównymi osobistościami tej części Europy - oto pytanie? Zdaje się jednak nie ulegać wątpliwości że nie zostanie ono rozstrzygnięte siłą zbrojną. Hasło brzmi "Pokój" a polityka i propaganda będą użyte jako broń dla przeprowadzenia go.

Związek Państw Kresowych.

Plan Piłsudskiego przewiduje układy między Polską a kresowymi państwami Litwy, Białej-Rusi, Ukrainy (o ile te ostatnie wyłoni się jako niezależny organizm państwowy) Czecho-Słowacji i Rumunii. Każde z tych państw stanowiłoby całkowicie niezależny Rząd socjalistyczny, byłyby jednak związane artykułami ewent. traktatu federalnego i zmuszone do współdziałania dla ogólnego dobra. To ostateczne pojęcie, w interpretacji Piłsudskiego, nabrałoby bezwzględnie wojskowego zabarwienia, gdyż chociaż należy 1903 do stronnictwa socjalistycznego, jest on przede wszystkim żołnierzem. New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

230
104

zapewne za niepowodzenie całego planu, gdyby takowy nie zawierał klauzuli praktykującej traktującej o wzajemnej obronie przeciw napadom z Wschodu lub i Zachodu.

Potęga i mir Piłsudskiego w jego ojczyźnie wznoszą się z dniem każdym, pozostaje do stwierdzenia czy jego zalety jako wódz są dostatecznie oceniane w sąsiednich państwach dla skłonienia ich do zawarcia umowy według życzeń Naczelnika. Jego przeciwnicy w Polsce oświadczają, że te właśnie wystąpienia polityczne, które mu zjedniły uznanie jego ziomków, zniechęciły resztę świata słowiańskiego. Faktem jest jednak że Polska znajduje się w trakcie zawierania wojskowej konwencji z Rumunją i sądzą wobec tego że jeżeli uda się Piłsudskiemu uzyskać poparcie Litwy i innych państw kresowych nie pozostanie Czechom nic innego jak pójść w ich ślady.

Konferencje.

Być może że Piłsudski zdoła się na jakie pomysły przed upływem kończącego tygodnia, który zdecyduje o jego powodzeniu. Jutro przybędą do Warszawy delegaci Finlandji i Łotwy ażeby być obecnymi na konferencji w sprawie pokoju z bolszewikami. Nie sądzimy, że jesteśmy zbyt przewidujący, jeżeli przypuścimy że Piłsudski swój plan urzeczywistni. Potęga piłsudskiego jest swobodą działania udzieloną mu przez konferencję londyńską, kiedy odmówiono broni i amunicji do walki antybolszewickiej a następnie zawiadomiono Polskę, że w sprawie pokoju z bolszewikami może postąpić jak uważa za właściwe. Wkrótce potem zaczęły się starcia pomiędzy Naczelnikiem Państwa a Narodową Demokracją w Polsce, która na tle rokowań pokojowych żąda ustanowienia "niezwłocznej granicy" z Rosją. Jeśli tym żądaniom stanie się zadość Piłsudski będzie pozbawiony dwóch ważnych ogniw stanowiących ^{łącznik} ~~łańcuch~~ z Białorusią i Ukrainą. Ale jest mało prawdopodobieństwa, aby Naczelnik Państwa w swym własnym kraju nie odniósł zwycięstwa nad swymi przeciwnikami. Główną jego troską są państwa sąsiednie a przede wszystkim Lenin. Lenin odniósł w walce zwycięstwo z powodu niedawnego buntu wojskowego na Litwie, wykazującego skuteczność agitacji, gdyż jak stwierdzono powstanie w Kownie i w innych miastach garnizonowych było zorganizowane przez bolszewików. Zachodzi pytanie, czy Leninowi uda się przy pomocy agitatorów

urtzymać obecną sytuację na Litwie i czy będzie mógł wpływem swoim na inne okolice Polski północne i południowe, jeśli nie skłonić je do przyłączenia się do niego, ~~to~~ przynajmniej to przynajmniej do stawienia oporu propozycjom Piłsudskiego. Agenci Bolszewicy.

Agenci bolszewicy są obecnie bardzo czynni na całym froncie. W miastach polskich położonych na linii wojsk wia-
dze przejęły literaturę socjalistyczną (czerwoną) drukowaną po
polsku, tak jakiej używano w Rosji na początku rządu Sowie-
tów. Wydawane są odezwy do ludności, umierającej z głodu, mierz-
nięcej dotkniętej chorobami i dopóki rząd polski nie będzie w stanie
zapobiedz obecnej sytuacji, to bolszewizm znajdzie tam grunt
podatny.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 37437 dnia 14/12 1920 r.
załacz. Wydział.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York